

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-685/25-E
Sp. zn. ČŠIE-S-109/25 E

Název	Základní škola a Mateřská škola Čistá, okres Svitavy
Sídlo	569 56 Čistá 3
E-mail	skolacista@tiscali.cz
IČO	70 985 642
Identifikátor	650 052 595
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miloslava Siglová
Zřizovatel	obec Čistá
Místo inspekční činnosti	Čistá 256, Čistá Čistá 3, Čistá
Inspekční činnost na místě	10., 14. a 16. 4. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Čistá, okres Svitavy (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny.

Předškolní vzdělávání v mateřské škole probíhalo ve dvou věkově smíšených třídách a je uskutečňováno podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Od broučků až po včeličky, poznáváme svět celičky*. V době inspekční činnosti bylo zapsáno 35 dětí, z toho 11 dětí v posledním roce před nástupem do základní školy, tři z nich mají odklad povinné školní docházky. Ve škole se vzdělávalo jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami a jedno dítě s odlišným mateřským jazykem.

V základní škole je výuka vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. V době inspekční činnosti se ve třech třídách vzdělávalo 40 žáků od prvního do pátého ročníku, žáci prvního ročníku v samostatné třídě. Školská poradenská zařízení diagnostikovala u sedmi žáků speciální vzdělávací potřeby. V tomto školním roce udělil zřizovatel školy výjimku z nejnižšího počtu žáků ve třídě. Zájmové vzdělávání ve školní družině je organizováno v jednom oddělení, přihláшено bylo 25 žáků. Činnost vychází z cílů Školního vzdělávacího programu pro školní družinu *Rozhlížím se kolem sebe*. Školní stravování zajišťuje školní jídelna v mateřské škole a školní jídelna-výdejna v základní škole.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola jako celek si zachovává charakter otevřené školy s rodinnou atmosférou. Dlouhodobou snahou všech zaměstnanců je vytvářet mezi všemi účastníky vzdělávání dobré prosociální vztahy. Stanovené koncepční záměry pro další rozvoj školy jsou reálné, pedagogický kolektiv je s nimi seznámen, sdílí je a postupně naplňuje.

Řízení pedagogických procesů je v oblasti plánování a organizování funkční. V některých vydaných dokumentech školy a školní družiny byly dílčí formální nedostatky zpravidla odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Nastavená společná jednání pedagogických rad mateřské a základní školy, operativní porady a různé aktivity dokládají vzájemné propojení a spolupráci.

V mateřské škole zajišťuje průběh vzdělávání a kontrolní činnost zástupkyně ředitelky školy pro předškolní vzdělávání. Od minulé inspekční činnosti promítla do vzdělávání další získané zkušenosti a postupy. Společnou prací s kolektivem dalších tří odborně kvalifikovaných učitelek se tak daří naplňovat záměry rozvoje školy v souladu s trendy předškolního vzdělávání. Jedna z učitelek jako logopedická asistentka svojí činností přispívá ke zlepšování řečových dovedností dětí. Realizované vzájemné hospitace učitelek a vedení školy obohacují jejich profesní rozvoj. Pozitivem je zavedení elektronizace třídních knih, pedagogického nástroje pro diagnostiku *iSophi* a informačního systému *Školka v mobilu* pro komunikaci se zákonnými zástupci. Změnila se úprava organizace svačin starších dětí, nemusí již přecházet do školní jídelny v přízemí budovy a režim dopoledního vzdělávání není narušován.

V základní škole se od minulé inspekční činnosti pedagogický sbor částečně obměnil. Vedle ředitelky a zároveň třídní učitelky žáky vzdělávají ještě dvě třídní učitelky, jedna z nich zatím odbornou kvalifikaci nesplnila. Pro výuku několika hodin, převážně výchovných předmětů, se ředitelce nepodařilo získat učitele s potřebnou odbornou kvalifikací. Výuku těchto předmětů zajišťují dvě další pedagogické pracovnice bez odborné kvalifikace s dílčí pedagogickou zkušeností. Tato skutečnost se do sledované výuky nijak negativně nepromítla. Ředitelka školy provádí kontrolní a hospitační činnost, o které vede přehledné záznamy. Hodnotí průběh výuky, vyvozuje závěry a stanovuje doporučení pro další práci učitelek. Podporuje jejich profesní růst, snaží se ho směřovat k aktuálním vzdělávacím tématům. Metodické orgány nejsou vzhledem velikosti školy ustaveny, z organizačních

důvodů jsou vzájemné hospitace pro získání nových zkušeností a porovnání různých stylů vedené výuky jen občasné. Pedagogickým záležitostí je věnována pozornost v rámci každodenního osobního kontaktu. Činnost metodika prevence a výchovného poradce vykonávají dvě učitelky. Aktivní přístup asistentek pedagoga a školních asistentek na obou pracovištích vytváří optimální podmínky pro zajištění potřebné podpory dětem a žákům ve vzdělávání i při pobytu venku.

V budově mateřské školy jsou třídy účelně uspořádané a jejich vybavení děti motivuje k aktivnímu poznávání, k učení a spolupráci. K dispozici mají dostatek hraček, výtvarného materiálu, dětské literatury i vybavení pro sportovní a hudební činnosti. Prostorové podmínky pro vzdělávání žáků v budově základní školy jsou dostačující. Průběžně je doplňováno vybavení tělocvičny, knihovny pro žáky i učitele a výpočetní technika (notebooky, tablety) včetně interaktivních programů. Všechny třídy jsou moderně zařízené a vybavené interaktivními tabulemi, které byly ve výuce využity. Od poslední inspekční činnosti je lépe zajištěn provoz venkovního hřiště a vstup do budovy při odpoledním provozu školní družiny. Samostatná herna školní družiny a další prostory školy umožňují ve větší míře organizovat skupinové a individuální činnosti. Vnitřní prostory mateřské a základní školy nadále působí velmi esteticky a podnětně, navozují rodinné prostředí. Průběžné zlepšování materiálních podmínek školy a podpora zřizovatele má pozitivní dopad na úroveň vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v mateřské škole probíhalo v souladu s plánovanými cíli uvedenými ve školním vzdělávacím programu, Z podrobně zpracovaných týdenních plánů byla zřejmá provázanost jednotlivých vzdělávacích oblastí a směřování k naplňování stanovených klíčových kompetencí. Učitelky projevovaly empatický přístup k potřebám všech dětí a podporovaly u dětí prosociální chování. Děti motivovalo průběžné hodnocení učitelek, pochvaly a oceňování jejich aktivity. V mnoha situacích jim byla poskytována průběžná zpětná vazba k jejich vzdělávacím pokrokům. Zejména během dopoledního bloku činností byly cíleně vytvářeny situace podporující u dětí dovednost vlastního hodnocení. Při spontánních činnostech měly děti k dispozici dostatečné množství hraček, stavebnic, knih, pomůcek a materiálů pro kreativní tvoření. Většina dětí uskutečňovala vlastní herní aktivity, zejména hry se stavebnicemi a konstruktivní hry, při kterých přirozeně spolupracovaly. Část dětí se věnovala společně nebo individuálně výtvarným a tvořivým činnostem nebo hře v námětových koutcích. Pohybových aktivit, při nichž přirozeně rozvíjely dovednosti v oblasti hrubé motoriky, se děti účastnily aktivně a se zájmem.

Organizace řízených činností byla dobře promyšlená, učitelky je uváděly vhodnou motivací a děti se jich účastnily se zájmem. Uplatňovaly vhodné metody a aktivizující formy vzdělávání. Nejčastěji byly využity metody komunikativní, zejména rozhovor s problémovými otázkami, které děti podněcovaly k hledání vhodného řešení úkolu. Podporována byla také cílená práce dětí ve skupinách a pozorování jevů a pokusů, tematicky propojených s velikonočními tradicemi. Příležitostí je nastavit jiný způsob organizace stolování, který v průběhu inspekční činnosti dětem pouze částečně umožňoval rozvoj sebeobslužných dovedností. Pobyt venku spojený s vycházkou do okolní přírody i pobyt na školní zahradě vhodně doplňovaly plánované cíle a přirozeně u dětí rozvíjely dovednosti v oblasti hrubé motoriky. Respektována byla individuální potřeba odpočinku a relaxace. Dětem v povinném předškolním vzdělávání byla věnována potřebná podpora směřující k úspěšnému pokračování na vyšším stupni vzdělávání.

Společné pro hospitované hodiny v základní škole byly klidná pracovní atmosféra, vzájemná bezprostřední komunikace a respektování dohodnutých třídních pravidel chování. Výuka byla vždy organizačně promyšlená, zejména ve třídě se spojenými ročníky. Vzdělávací cíle obsahovaly převážně vědomostní a dovednostní složku, nabízející se příležitosti pro rozvoj postojových cílů nebyly využity. V několika hodinách se podařilo vzdělávací cíle jasně formulovat včetně očekávání od žáků.

Převažovalo frontální vedení hodin se střídáním samostatné práce žáků, ale stejné pro všechny bez rozlišení jejich vzdělávacích možností (zejména rychleji pracujících). Činnosti ve skupinách nebo dvojicích byly uplatněny jen ojediněle. Ve větší míře by bylo vhodné zařazovat pravidelněji metody vedoucí ke spolupráci žáků (nový styl učení, vedení diskuze, obhajoba návrhu a respektování jiného řešení). Zároveň více promýšlet a uplatňovat i plánovanou diferenciaci pro rozvoj nadání nebo hlubší zájem některých žáků o dané učivo, a to dalším rozšiřujícím učebním materiálem nebo s vyšší náročností zadání. Příležitost ke zlepšení výuky je ve větší míře zařazovat činnosti s různými informačními zdroji, vést žáky k jejich vyhledávání, třídění, analýze a aplikaci.

Pro udržení pozornosti žáků byly v části hodin promyšlenou součástí krátké relaxační chvilky nebo aktivity soustředěné i mimo lavice u interaktivní tabule nebo v komunikačním kruhu na koberci. Učitelky často využívaly názorné pomůcky, v každé hodině v různých formách i interaktivní tabuli. Žáci s ní intenzivně pracovali v jedné z hodin, ověřovali samostatně prostřednictvím výukového programu své znalosti. Přínosná a účelná byla práce asistentek pedagoga, které se věnovaly žákům se speciálními vzdělávacími potřebami i dalším žákům, u kterých zachytily potřebu pomoci. Zaznamenán byl vnímavý a podporující přístup jedné z nich k žákovi s potřebou okamžité zpětné vazby k jeho učení.

Celkově pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení práce žáků nebylo vytvořeno mnoho příležitostí. Hodnoticí prvky byly zaznamenány v plánování a vyhodnocování týdenních plánů učiva u nejmladších žáků. Pro závěrečné zopakování a shrnutí učiva, zhodnocení naplnění vzdělávacích cílů často zbývala malá časová rezerva, což většinou vedlo k jeho formálnímu provedení bylo většinou následně provedeno formálně. Pro další profesní rozvoj učitelek je vhodným námětem prohlubování poznatků k formativní zpětné vazbě, která má žákům pomoci zlepšovat svoji práci. Jejich výkony byly oceňovány obecně, zpravidla pochvalou.

Vzdělávání ve školní družině nadále svou pestrou nabídkou činností přirozeně rozvíjí a doplňuje učivo prvního stupně. Sledované činnosti posilovaly řečové dovednosti žáků, rozvíjely osobní a sociální kompetence i kreativitu. Příznivé pro relaxaci žáků je možnost změny prostředí po výuce v samostatné herně, v tělocvičně, v keramické dílně nebo počítačové učebně. Vhodně zvolenými aktivitami venku jsou běžně rozvíjeny pohybové dovednosti žáků a sounáležitost s okolní přírodou.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K příznivým výsledkům vzdělávání v mateřské škole přispívá pozitivní sociální klima. Škole se daří vybavovat děti kompetencemi, které vytvářejí dobré předpoklady pro úspěšný přechod do základního vzdělávání. Děti dosahovaly dobrých výsledků v oblasti sociálních dovedností, uměly spolupracovat a dodržovat stanovená pravidla. V prostředí školy se bezpečně orientovaly a přirozeně chovaly. Prostřednictvím volných her navazovaly bezprostřední kontakt s ostatními, měly upevněny základní hygienické i zdvořilostní návyky, zvládaly jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti (hygiena, úklid pomůcek a hraček). V oblasti stolování byly jejich sebeobslužné dovednosti rozvíjeny pouze částečně.

Učitelky zařazovaly aktivity k rozvoji komunikativních, matematických a grafomotorických dovedností. Předčtenářství bylo podporováno intenzivněji i ve spolupráci se zákonnými zástupci v aktuálně probíhajícím projektu školy, který podporuje společné domácí čtení zákonných zástupců s dětmi.

V průběhu vzdělávání učitelky pro rozvoj klíčových kompetencí často využívaly reálné situace. Děti pohotově sdělovaly svoje zkušenosti a část dětí dokázala ohodnotit vlastní práci. Při zvládání grafomotorických cvičení a při výtvarných činnostech byly zručné a samostatné. Aktivní byly v pohybových činnostech, pohotově reagovaly na pokyny, přiměřeně svým schopnostem dokázaly napodobit pohyb podle vzoru. Zejména starší děti dokázaly pracovat podle pokynů, záměrně se soustředit na nabízené činnosti. Rozvíjet pohybové dovednosti dětí se daří také během účasti v projektu *Se Sokolem do života*, do kterého se děti dlouhodobě zapojují, a v předplaveckém výcviku. V posledním roce před zahájením povinné školní docházky děti postupně zvládají činnosti, které podporují školní připravenost.

Úroveň dosažených znalostí a dovedností učitelky u dětí sledují po celou dobu docházky. U starších dětí pomocí diagnostického nástroje *iSopfi*, u mladších dětí v záznamových listech jen v části doplněných o podrobná slovní zjištění. Získané poznatky jsou účelně využívány v aktuálním pedagogickém působení. Ve třídě starších dětí jsou vedena sběrná portfolia, se kterými v průběhu roku děti samy pracují. Pro zlepšování úrovně řečových dovedností dětí škola pravidelně organizuje logopedický kroužek. Obvyklou vzdělávací nabídku obohacují zájmové kroužky (anglický jazyk a sportovní), různé školní akce i činnosti cíleně zaměřené na vzájemnou spolupráci školy, dětí, zákonných zástupců, spolupracující mateřské školy, obec a dalších partnery školy.

Základní škola se průběžně zabývá výsledky vzdělávání žáků. Učitelky získávají zpětnou vazbu o úrovni znalostí a dovedností vlastními hodnoticími nástroji (ústní zkoušení, písemné práce, testy). Dílčí dovednosti a znalosti žáci prokazují také v projektech a mimoškolních aktivitách. Hodnocení jsou klasifikačními stupni v souladu s pravidly školy pro hodnocení. Žáci dosáhli v minulém školním roce velmi dobrých výsledků, téměř všichni prospěli s vyznamenáním. Příležitostí k posilování pozitivní osobní motivace žáků k učení je v udělování pochval a ocenění také na vysvědčení. Výchovná opatření k posílení kázně nebylo třeba ukládat.

Vzdělávací výsledky žáků jsou pravidelně projednávány v rámci jednání pedagogických rad. Průběžně učitelky sledují a vyhodnocují, jak žáci školní výstupy zvládají. Pro předcházení rizika neúspěšnosti mají žáci možnost dovysvětlení látky nebo konzultací. V případě potřeby škola úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání svých dětí získávají zákonní zástupci v rámci třídních schůzek, při individuálních návštěvách školy a prostřednictvím žakovských knížek. Úspěšnost žáků škola sleduje i po ukončení docházky.

Nízký počet žáků školy umožňuje soustavné sledování případných signálů rizikového chování, ojedinělé situace jsou řešeny ihned. Třídní učitelky mapují vztahy ve svých třídách a vhodnými aktivitami navozují zdravé prostředí v kolektivech. Prováděné preventivní aktivity a související témata v obsahu vyučovacích předmětů posilují povědomí žáků o možných rizikových jevech a návodech, jak takové problémy řešit. Účinnost prevence podporuje nabídka zájmových kroužků (angličtina, keramika, přírodovědný se zaměřením na myslivost). Prostřednictvím akcí v různých oblastech, tematických oslav a spoluprací s místními organizacemi, jsou žáci podněcováni k utváření pozitivního vztahu k obci, životnímu prostředí, osobnostnímu rozvoji a dovednostem využitelných v životě. Funkční

vzájemně provázaná spolupráce mateřské školy, základní školy a školní družiny má pozitivní vliv i na rozvoj kompetencí dětí a žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Do vzdělávání v mateřské škole se pozitivně promítla elektronizace dokumentace, zavedení nástroje pro pedagogickou diagnostiku a nový informační systém pro komunikaci se zákonnými zástupci,
- v základní škole se částečně obměnil pedagogický kolektiv, snížila se odborná kvalifikovanost,
- dobrou úroveň vzdělávacích výsledků žáků se v základní škole daří udržet,
- průběžné zlepšování materiálních podmínek školy a podpora zřizovatele má pozitivní dopad na úroveň vzdělávání.

Silné stránky

Mateřská škola

- Promyšlený systém vedení mateřské školy, zajištění konstruktivní komunikace všech účastníků vzdělávání, která se významnou měrou podílí na vytváření kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí, (1.3)
- vstřícný a respektující přístup učitelek a jejich vzájemná spolupráce příznivě ovlivňují celkovou atmosféru vzdělávání. (3.2)

Základní škola

- Sociální a osobnostní rozvoj žáků posiluje rodinná atmosféra školy, přátelské učební prostředí, partnerské vztahy se zákonnými zástupci i sounáležitost s obcí, (2.2)
- podporující a vstřícný přístup učitelek a asistentek pedagoga k žákům přispívá k vytváření pozitivního prostředí pro vzdělávání. (3.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Mateřská škola

- Způsob organizace stolování dětí v mateřské škole pouze částečně podporuje rozvoj jejich sebeobslužných dovedností. (4.2)

Základní škola

- Minimální zařazování prvků kooperativního učení do výuky, (4.2)
- nižší individualizace a diferenciací vzhledem k učebnímu potenciálu žáků. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nastavit v mateřské škole způsob organizace stolování tak, aby co nejvíce umožňoval rozvoj sebeobslužných dovedností dětí a zvážit využívání průběžné svačiny ve třídě starších dětí,

- doplňovat v mateřské škole podrobná slovní zjištění pedagogické diagnostiky systematicky ve třídě mladších dětí,
- nadále upevňovat u dětí v mateřské škole dovednost sebehodnocení, pracovat s různými formami hodnocení, využívat systematicky různé hodnotící techniky (piktogramy, symboly) a formy hodnocení (vzájemné, formativní),
- věnovat pozornost dostatečnému využití učebního potenciálu nadanějších žáků v základní škole,
- poskytovat žákům v základní škole častější konkrétní zpětnou vazbu pro zlepšování osobních výsledků, více rozvíjet formativní hodnocení a k tomu zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků,
- zařazovat do vzdělávání žáků v základní škole více kooperativních forem výuky, které cíleně podporují spolupráci žáků,
- ve větší míře zařazovat do výuky činnosti s různými informačními zdroji, vést žáky v základní škole k jejich vyhledávání, třídění, analýze a aplikaci,
- zvážit udělování pochval a ocenění na vysvědčení k posílení osobní motivace žáků k učení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 10. 4. 2025
2. Koncepce rozvoje školy pro období 2021-2026 ze dne 1. 10. 2020
3. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2023/2024
4. Potvrzení zřizovatele školy ředitelky školy ve funkci od 1. 8. 2024
5. Výjimka z nejnižšího počtu žáků v základní škole ze dne 10. 9. 2024
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Od broučků až po včeličky, poznáváme svět celičky* s platností od 1. 9. 2023
7. Třídní vzdělávací programy (výběr) – školní rok 2024/2025
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s platností od 1. 9. 2022
9. Školní vzdělávací program pro školní družinu *Rozhlížím se kolem sebe* s platností od 1.9. 2024
10. Školní řád mateřské školy s platností od 1. 9. 2024
11. Školní řád základní školy s platností od 4. 9. 2023
12. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 1. 2024

13. Školní matrika, školní rok 2024/2025
14. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2024/2025
15. Třídní knihy mateřské školy (výběr), školní rok 2024/2025
16. Rozvrhy hodin tříd a učitelů, školní rok 2024/2025
17. Třídní knihy (výběr), přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině, školní roky 2023/2024 a 2024/2025
18. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2023/2024 a 2024/2025
19. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování, školní rok 2024/2025

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Holánková, školní inspektorka

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

9. 5. 2025